

Vergaderjaar 2008–2009

31 778

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een richtlijn tot herschikking van richtlijn 2002/91/EG betreffende de energieprestaties van gebouwen (COM(2008)780)

Nr. 6

BRIEF VAN DE VICE-VOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 mei 2009

Het is mij een genoegen u te danken voor de brief¹ van de Tweede Kamer van 12 februari 2009 over de subsidiariteit en de evenredigheid van het voorstel voor een herschikking van de richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen (COM(2008) 780)².

Ik kan u verzekeren dat de subsidiariteit en de evenredigheid van dit wetgevingsvoorstel van bij het begin van de ontwikkeling ervan een prioriteit zijn geweest. Dat is een van de redenen waarom de Commissie als instrument een herschikking heeft gekozen, consistent voortbouwend op de huidige Richtlijn 2002/91/EG betreffende de energieprestaties van gebouwen, die op 16 december 2002 door het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie is aangenomen. In dit verband verwelkomt de Commissie het standpunt van de Eerste Kamer van het Nederlandse Parlement dat de voorgestelde herschikking van de richtlijn volledig voldoet aan het subsidiariteitsvereiste, zoals blijkt uit haar brief van 10 februari 2009 aan de Commissie.

Bovendien werden de werkzaamheden van de Commissie aan deze holistische EU-wetgeving inzake gebouwen, die voor het eerst zijn aangekondigd in haar «Actieplan voor energie efficiëntie»³, door de Raad van de EU onderschreven in zijn conclusies van het voorzitterschap van 2 mei 2007⁴ over het «Actieplan van de Europese Raad (2007–2009)» een energiebeleid voor Europa; zij werden bevestigd door de conclusies van het voorzitterschap van 20 juni 2008⁵.

Met vereisten die uitsluitend betrekking hebben op specifieke producten of technische bouwsystemen waarnaar u in uw brief verwijst, zou het niet mogelijk zijn het algemene kosteneffectieve energiebesparingspotentieel in de complexe gebouwensector volledig te realiseren. Een holistisch energiebesparingsbeleid en -methodologie die gezamenlijk in de ED worden ontwikkeld, zijn doeltreffende instrumenten die elke lidstaat steun bieden op een ogenblik dat de bezorgdheid over klimaat en energie toeneemt en de economie terugvalt. De bestaande richtlijn betreffende de

¹ Gedrukt als kamerstuk 31 778 nr. 5.

² Gedrukt als kamerstuk 31 778, A en nr. 1.

³ COM(2006) 545.

⁴ Document nr. 7224/1/07 REVI, Bijlage I, punt 6, van de Raad van de EU.

⁵ Document nr. 11018/08, punt 38, van de Raad van de EU.

energieprestaties van gebouwen met haar ondersteunende maatregelen bleek een dergelijk instrument te zijn.

Het voorstel voor een herschikking van de richtlijn heeft derhalve een tweevoudig doel. Ten eerste: een verduidelijking van sommige van de oorspronkelijke bepalingen en definities. Ten tweede beoogt het voorstel het energiebesparingspotentieel van zijn belangrijkste elementen volledig te benutten.

De voorgestelde wijzigingen en toe te voegen bepalingen werden vooraf uitgebreid geanalyseerd in de effectbeoordeling van de Commissie¹. Daarin werden zowel de gevolgen van de voorgestelde bepalingen als de daarmee verband houdende administratieve lasten en kosten onderzocht op basis van grondige studies en van in verschillende lidstaten uitgevoerde casestudy's².

De in het voorstel voor een herschikking van de richtlijn ingevoerde bepalingen en wijzigingen bieden de lidstaten uitgebreide manoeuvreerruimte om deze uit te voeren op de meest doeltreffende wijze, die het best bij hun nationale en regionale omstandigheden aansluit. De specifieke bepalingen bieden de lidstaten ook de flexibiliteit om gebruik te maken van de lessen die werden getrokken en te kiezen uit relevante beste praktijken, die bijvoorbeeld sinds 2005 regelmatig met de vertegenwoordigers van de lidstaten werden besproken in het kader van het gecoördineerde optreden voor de bestaande richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen. Dit geldt onder andere voor nationale plannen voor gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen energieverbruik, waarnaar u verwijst, aangezien het voorstel van de Commissie noch de nationale strategieën, noch de doelstellingen voor dit type gebouwen voorschrijft. Veel lidstaten zijn al actief op het gebied van gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen energieverbruik, zodat onze voorgestelde stapsgewijze aanpak alle lidstaten ten goede zou moeten komen. De verplichte boetesystemen, waarnaar u verwijst, moeten ook door de lidstaten op nationaal of regionaal niveau worden vastgesteld en omschreven om de evenredigheid ervan te waarborgen. De ervaring in sommige lidstaten heeft geleerd dat boetes de doeltreffendheid van deze beleidsinstrumenten verbeteren.

Betere regelgeving en lage administratieve lasten zijn voor ons van essentieel belang en een belangrijk punt van de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid. Een doeltreffend bestuur is een cruciaal concurrentievoordeel voor de economie van de ED. De Commissie heeft vastgesteld dat er in sommige lidstaten regelingen voor energieprestatiecertificaten voor gebouwen bestaan die bijna geen positieve gevolgen hebben op het gebied van energiebesparing maar niettemin tot aanzienlijke kosten leiden voor particulieren en voor de overheid. Een dergelijke maatregel moet jammer genoeg als het tegendeel van betere regelgeving worden beschouwd. Daarom voorziet het voorstel voor een herschikking in verbeteringen van de relevante bepalingen over certificaten, waarnaar u in uw brief verwijst.

Het voorstel voor een herschikking geeft uitdrukking aan het feit dat de bouwsector een enorm kosteneffectief energiebesparingspotentieel heeft, maar dat dit niet vanzelf of door informatieverstreckende en vrijwillige initiatieven wordt gerealiseerd. Uit de beste praktijken in de EU, die zijn gebaseerd op ervaring met de huidige richtlijn, blijkt dat de algemene doelstellingen inzake energiebesparing niet zullen worden bereikt zonder gemeenschappelijke inspanningen, zoals die worden voorgesteld in de herschikking van de richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen.

¹ SEC(2008) 2864.

² Bijvoorbeeld: de gevolgen van een regeling voor energieprestatiecertificaten voor gebouwen werden onder meer berekend in een studie die werd uitgevoerd door de Technische Universiteit Delft (NL), waarnaar in de effectbeoordeling is verwezen.

De Commissie blijft tot uw beschikking voor verdere informatie, met name over de evenredigheid van specifieke bepalingen in het voorstel voor eenerschikking.

Ik verheug mij erop onze beleidsdialoog in de toekomst voort te zetten.

Met de meeste hoogachting,

De Vicevoorzitter van de Europese Commissie,
Margot Wallström